

НАПРЯМ 8. СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ТА СОЦІАЛЬНА РОБОТА

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-261-9/33>

Жук Я. Р.,

студентка 411 ср групи

КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради

Науковий керівник: Печериця Н. М.,

кандидат педагогічних наук,

викладач кафедри соціальної роботи

КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЛЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ GERONТОЛОГІЧНОЇ ГРУПИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Після досягнення особою 60 років настає період самотності та непотрібності, що зумовлено виходом на пенсію, скороченням найближчого оточення, переосмисленням цінності життя, психологічної адаптації до нових умов. Зміна соціального статусу та соціальної активності геронтологічної групи вимагає створення нових форм та методів організації дозвілля людей похилого віку. Необхідність створення та організації змістовного дозвілля для людей літнього віку – одна з актуальних тем сучасних наукових досліджень.

Вітчизняні науковці приділяють багато уваги питанню дозвілля та соціальної активності геронтологічної групи. Т. Василькова, О. Бугрова, В. Васильчиков розглядали аспекти соціальної допомоги, захисту та підтримки людей похилого віку. Г. Бердишева, В. Войтенко, М. Канунго досліджували механізми старіння, профілактики передчасного старіння. Відомі українські школи Богомольця та Мечнікова зробили вагомий внесок у вивчення проблеми літніх людей, які досліджували фактори впливу на психологічні, біологічні та соціальні складові життя людей похилого віку. Проте проблема організації культурно-дозвіллевої сфери та продовження їх самоосвіти є не достатньо розкритою [1, с. 135].

У зв'язку зі складеною соціально-політичною ситуацією в країні ситуацією перед соціальним працівником постає низка завдань щодо

створення умов за для покращення соціальної активності осіб похилого віку. Це сприяє переосмислення цінностей, ставлення до себе і до навколишнього, пошуку нових шляхів реалізації соціальної активності, зниженню періоду кризи та поновленню соціальних зав'язків, організації змістовного дозвілля в онлайн-форматі.

Зараз в Україні та закордоном є актуальним навчання в університеті третього покоління. Такі заклади надають можливість розкрити у собі нові таланти, оновити коло спілкування а також адаптуватися до викликів сьогодення. Це говорить про те, що життя продовжується і меж знань не існує, що і в 60 років можна бути активним членам суспільства, мати насичене життя та підвищувати культуру геронтологічної групи населення.

В сьогоднішніх реаліях воєнного часу є актуальними питання волонтерства. Більшість волонтерських організацій займаються плетінням маскувальних сіток, кікімор, нашоломників для воїнів Збройних сил України. Тому долучитися до такої роботи може кожен, особливо це буде корисним для людей літнього віку, адже вони не тільки поновлять зв'язки з оточуючими, знайдуть для себе активну працю, а й будуть підтримувати патріотичний дух та допомагати хлопцям у «перемозі над злом». Волонтерство на цьому не закінчується, можна ще готувати гарячу їжу для потребуючих, виготовляти обереги, організувати благодійні вечори та ін. [3, с. 115].

Під час розвитку новітніх технологій, не виходячи з дому, можемо організувати віртуальні екскурсії містами України і не тільки, відвідувати визначні пам'ятки та архітектурні споруди, дізнатися нове про природу рідного краю. Екскурсії можна проводити на різних платформах як ZOOM чи Meat. Це сприяє всебічному розвитку та опануванню Інтернет технологіями та новими можливостями.

Великої популярності набувають онлайн вікторини та квести. LearningApps є чудовим представником таких форм роботи, ту можна не тільки розв'язати той чи інший квест, а й власноруч створити гру та багато інших цікавих завдань. Таким чином люди геронтологічної групи теж опановують нові знання щодо володіння комп'ютером та «прокачують» свої інтелектуальні здібності.

Практично в кожній соціальній установі і клубному формуванні для літніх людей використовують цілий комплекс культурної діяльності, включаючи і дозвілля. Найголовнішою задачею організації дозвілля і творчої діяльності в клубних об'єднаннях є гнучкий підхід з обліком та коригуванням індивідуальних, психологічних і соціальних особливостей кожної людини. В установах соціальною обслуговування можуть проводитися ряд занять та ігор: шашки, доміно, вечори-згадки, караоке, хорівий спів, дискусійні клуби, фізичні вправи, ігри, майстерні за

виготовлення предметів народної творчості та інші. А в умовах воєнного стану чи карантинних обмежень клубні об'єднання можуть працювати в онлайн-режимі [2, с. 134].

Часто люди похилого віку повністю позбавлені повноцінного гармонійного спілкування у мирні часи, а у період воєнного стану це питання постає надзвичайно гостро, що у свою чергу може викликати депресію, недовіру, самоізоляцію, відчуття тривоги, небажання виробляти стиль самостійного життя та інші негативні наслідки. Тому, одним зі способів вирішення означених проблем є організація змістовної культурно-дозвілдової діяльності у різноманітних соціальних установах для людей похилого віку в онлайн-форматі.

Список використаних джерел:

1. Житинська М. Соціально-педагогічне середовище університету третього віку як чинник формування життєдіяльності людей похилого віку. *Соціальна робота в Україні: теорія і практика*. 2016. № 1-2. С. 135.
2. Лисенко Ю. Підтримка соціалізації людей похилого віку засобами мистецтва. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика* 4(85) 2018. С. 134.
3. Печериця Н. Практичні аспекти роботи фахівців із соціальної роботи та соціальних педагогів щодо подолання вікової дискримінації. *Соціальна робота: виклики сьогодення* : збірник наукових праць за матеріалами X Міжнародної науково-практичної конференції / за заг. ред. О.В. Сороки, С.М. Калаур, Г.В. Лещук. Тернопіль : ТНПУ імені В. Гнатюка, 2021. С. 139.
4. Сопко Р. Потреби людей похилого віку: теоретико-методологічні підходи до дослідження і проблеми реалізації. *Наукові праці*. 2014. Т. 244. Вип. 232. С. 115.